

TELEGRAFULU ROMANUL

N° 37. ANULU XVI.

Sabiu, in 9/21 Maiu 1868.

Telegrafulu ase de done ori pe septemana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditiu'a foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretulu prennumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. n. dar pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8. fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. n. Pentru priuc. si tiberi straine pe unu anu 12 pe 1/4 anu. 6 fl. v. n.

Inseratele se platescu pentru intea ora cu 7. cr. sirulu, pentru 2 don'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetite cu 3 1/2 cr. v. n.

Cuventarea

Esclentiei Sele Andreiu Baronu de Siagun'a, Metropolitu Romniloru din Transilvania si Ungaria, rostita in siedinti'a casei Magnatiloru dela 16 Maiu a. c.

Esclenti'a Vostra, dle presiedinte! Mariti magnati! Poporulu evreescu, dupa ce a fostu suferitu atatea patimi si fu eliberatu a strigatu si a disu: Mil'a si adevverulu s'au intempinat, Dreptatea si pacea s'au sarutatu!

Mariti magnati! In astfelu de situatiune me afli si eu. Inaintea mea se afla unu proiectu de lege, carele regulaza si imbunatatesce, pre cale constitutionala, afacerile bisericeji nostre in tote provinciile, cari se tinu de coron'a S. Stefanu. Me rogu se fu escusatu, deca eu, in urm'a pusetiunei mele, fara de a me provoca la date istorice, mi permitu a observa, ca noi romani, cari ne tinem de bisericeji gr. orientala, in patri'a nostra propria, amu fostu tratati pana acum ca fii vitregi; insa multiamita lui Ddieu astadi potu sa dicu si eu, ca „mil'a si adevverulu infine se intempina si dreptatea si pacea se saruta“ (Aplause).

Purcediendu din acestu principiu, dechiaru in fatia patriei intregi, ca eu me rogu Tatalui nostru, carele e in certari, ca sa binecuvinte pre Majestatea Sea, Domitoriulu si Regele nostru incoronatu, pentru gratia Sea, carele Preinaltu s'a indurat inea nainte cu patru ani a o documenta in fata asi de gratiosu, fara cu noi Romani gr. or., prin infiintarea Metropoliei. Pentru acest a detorescu multiamita si recunoscinta si acest a o esprimu si on case a deputatiloru precum si inaltei case a magnatiloru, de ore ce purcedu dela speranti'a, ca si in l'a casa de susu va primi proiectulu casei deputatiloru. (eljen)

Lucrulu din cestiane are multe latari (partii) si deca asi voi sa atingu fia care lature, atunci — acest a o marturisescu inainte — asi deveni odiosu. (S'audimu! s'audimu!) Suntu inse unele puncte forte momentuose si esentiale, cari fara vatamarea a insusi obiectului, si pentru aceea nu le potu lacea, pentru ca arunca lumina preste intregu. Deci trebue sa le atingu aci. Dupa parerea mea, chiaru si lucrulu celu mai bunu nu se arata lumii in lumina aceea incatu sa nu se afle in trena o parte umbrasa, pentru ca tote parerile depindu dela preceperea subiectiva.

Asia se intempla si cu parere ce privesce despartirea romniloru de serbi ca unu paradoxon dicendu: ce are credint'a comunu cu nationalitatea. Aici trebue sa me rogu de iertare, deca eu ca preotlu, dara si ca crestinu dicu, ca credint'a crestinesca pune mare valore pre limba. Catu mai curendu vomu serba Pogorirea Duhului santu. Si ce serbare e aceea? Nimic'a alta, decatu unu documentu ca limba e unu vehicululu fapticu alu religiunii.

Potu eu sa vorbescu si mai frumosu decatu ordinora S. Ioann Gura de aur, ba insosi S. Ioann Gura de auru pote vorbi, insa deca va vorbi unu popor, carele nu-lu pricepe, gur'a lui de auru remane fara effectu. (Aplause si claritate). Despartirea nostra inse are si alte temeuri ponderose. Si adca intai: pana acum s'au tinutu toti gr. orientali de un'a ierarhia. Sa privimu acum esinderea geografica a acestei ierarhii si vomu vedea ca teritoriulu acest a se incepea la Carpatii galitiani si se estindea pana inclusive la Dalmatia. Acum mi iau voia a dice: ca situatiunea geografica a acestei unice metropolii documenteaza ca este estordinaria si ca afara de acest a nu mai exista nici o unca Metropolia care se fia avutu o estindere ca metropolia carlovetiana: dela Carpatii galitiani pana inclusive Dalmatia. A dou'a: eu tinu despartire acest a ierarhica de totu naturala; intielegu despartirea administrativa, pentru ca deo despartire dogmatica aici nu pote fi vorb'a, repetezu, ca afli despartirea ace-

st'a naturala, pentru ca dela Dunare in josu pana la Dalmatia locuiescu in unu complexu poporulu slaveanu din contra dela Dunare in susu pana in Galitia, Bucovina si la margini in massa poporulu romanu. Eu cugetu, ca deca vomu sa didimu o biserica sa nu facemu unu obiectu de arenda din trena'sa, ci sa perseveramu in adevvera a convingere crestinesca, ca noi trebue sa predicamu lumina, cultura si libertate, pentru ca — dupa cum dice Apostolulu Pavelu — Spiritulu santu e libertatea.

Metropolia romana, asi dara — dupa cum s'a esprimatu si sinodulu din Carlovitiu — deca se infiinteza numai pre bise de nationalitate, intru acest a nimenea nu pote sa veda vre-o scandala seu vre unu pericul; pentru ca noi vedemu, ca in un'a si aceea si patria bisericeji apusena, are trei Archiepiscopii. fara ca prin acest a sa se vateme unitatea seu dogm'a bisericeji apusene ci aceste trei Archiepiscopii se afla in legatura bisericejsca intre olalta.

Totu asi vedemu in bisericeji reformata impartirea in superintendtii. Nu intielegu dara pentru ce sa nu pota exista si la noi doue Metropolii avendu destui credinciosi pentru ca sa pota fi doue Metropolii. Mai e insa si alta impregiurare, carea e forte momentuosa, adca: ca ore cu putintia e ca deca d. e. in un'a tiera suntu doue Metropolii, se pota fi acelea separate unele de altele si egale indreptatite, in unu statu politicu, seu nu?

Me rogu de iertare, deca voi aduce spre ilustrea aceasta cestiani unu argumentu ex antiquitatibus ecclesiasticis in vechime insula Cipru s'a adusu la principatulu Antiochiei si Ciprolu a devenitu o provincia a Antiochiei. Insula Cipru inca in vechimea cea mai mare a fostu o Metropolia de sine statatoria, si independente de ori care mitropoiia, pentru ca mitropoliene in Bisericeji nostra de a tota lumea suntu intre sine independente si egale indreptatite, cari acest a o prescriu canonele. Deca Mitropolitulu din Antiochia se nevoia de a si subordina siasi mitropoli'a din insula Cipru aducandu de motivu, ca Cipru precum depinde in cele profane de Antiochia, asi trebue sa depinde si in cele spirituale de Antiochia. Tocm'a in acelasi tempu se tinu conciliulu ecumenicu alu treilea la anulu 431.

Clerulu din Cipru au recursu la conciliulu acest a contra Metropolitulu din Antiochia, carele a atacatu existenti'a Metropoliei loru. Sinodulu au pertratatu acestu recursu, si prin canonulu seu alu 8-lea, deca mi aduc aminte bine, lau decisu intracol: ca metropolitulu Antiochiei n'are a se amesteca in Mitropoli'a Cipru, nici a o apasa, seu a o nimici, si a trece in jurisdictiunea altui Metropolitu, provocanduse acesta sinodu ecumenicu si la Canonele Sinodeloru de mai nainte, care randuescu, ca metropoliene intre sine suntu independente si egale indreptatite, si ca praes'a acest a se sustine in intriga nostra bisericeji — Asia cunoscem eu lucrulu in privint'a autonomiei si egalei indreptatiri a metropoliilor singuratice si trebue sa marturisescu, ca dela acest a eu nu me voi abate, pentru ca prin acesta a si comite o ilegalitate contra institutiuniloru cardinala ale bisericeji nostre.

La despartirea acest a asi dara nu pote fi vorba de scisiune, de ore ce aici se intielege numai aministratiunea, totu asi de putinu se pote dice, ca intre noi se aru face o scisiune religiozaria. Candu ne sfatuiramu la sinodulu episcopescu din Carlovitiu in an. 1864, asupra acestui obiectu, fui provocatu, sa me dechiaru cum mi intipuescu eu sustinerea unitatii religiunii nostre candu Majestatea sea s'aru indura a aplacida conclusulu sinodulu episcopescu in privint'a infiintari Metropoliei romanesci? La acest a amu dechiaratu, deca mi mai aduc bine minte, unu sinodu comunu episcopescu reprezenteza unitatea religiunii, carea trebue sa remana intre noi, cu tote ca in privint'a afaceriloru administrative ne despartimu unil de altii.

Asia s'au decisu si Majestatea Sea pregratosu a aplacidatu ca unu sinodu comunu sa desbata asupra cestianiloru dogmatice sacramentale-spirituale si rituale si asupra cartiloru simbolice.

Standu astfelu lucrulu, credu sa potu presupune, ca pre demni membri ai casei de susu se au convinsu, ca intai infiintarea Metropoliei romane a urmatu pre cale legala; a dou'a, ca acest a pentru patria nu e periculosa si nu are de scopu o scisiune ci o imbunatate a ordinei bune, ca ceea ce e bunu sa se sustina asi dupa cum se cuvine, si deca, ca poporulu credinciosu sa aiba mangaiere sufletesca, si sa aiba modru si ingrijro spre acelu scopu, ca sa fia aplecatu a imbratisia treab'a sa scolare, si sa fia gata de a aduce si sacrificii spre acestu scopu; ca poporulu credinciosu sa se convinga, ca catu folosu, se intielege de sine, spiritualu si moralu, are din miscarea libera a ierarhiei sale. Dar si pan acum s'au potutu convinge poporulu nostru despre acestu folosu spiritualu si moralu din partea ierarhiei sale, cari acest a au ridicatu o tipografia carea a provediutu deja bisericeji nostre cu carti bisericesci si numai in Transilvania mai multu de 600 scole de ale nostre cu cartile de lipsa si tote aceste cu pretiuri estine, cu de cari se potu procura numai in timpurile cele bune; pre candu mai inainte chiaru si cartile bisericesci, pre langa pretiurile cele mai scumpe nu se puteau procura in patria, ci omnia erau siliti a trece in tiera straine si ale a duce de acolo. Aceste suntu totu lucruri de acele, cari inaintea intereselu patriei; ele inse inaintea deodata si intereselu morale si religiose ale crestianiloru nostri si acest a pote fi pentru patria numai spre bine si folosu.

Pre basa acestor a esprimu de non Majestatei Sele pentru preinal'a gratia, inaltului ministeriu si ambelor case a Legislativei omagiulu meu si recomandandu proiectulu acest a de lege inaltei DVostre apretiari. Aveti bunatate slu primi. (Aplause.)

Despre situatiune.

(Urmare din nr. 33 si 34.)

Asierea Americi nu a fostu numai unu productu alu scientiei geografice seu pura intemplare de o idea a unui navigatoriu. Comericiulu apusenu se misca pana la 1453 pre adriatic'a mediterana si parte trecea preste marea negra. Asiedirea turciloru in Constantinople a ingreunatu forte acestu drumu, si Europ'a era necessitata de a gasi altulu. Cristofu Columbulu a cercatu a ajunge in orientu pre alta cale in interesulu comericiulu europenu. Elu a datu de unu continentu nou, pre care lumea, nemultiamitiora, cum e ca cu toti cei ce-i facu bine si nu facu gura mare, lau numitu dupa numelu unui Americo Vespucci, America.

Afiarea acest a a deschisu spnaiiloru, portugalesiloru, olandezloru, angiloru si francesiloru, cu deosebire, pre unu tempu, isvoro noue si mai inainte necunoscute de esplotatu. Fructuos'a ea cea varia si bogata cea nespusa de averi pretiose a noului continentu a pututu folosi de asi incatu sa se asiedie stabilu acolo: elementulu spaniolu si celu englezu. Din aceste doue elemente vedemu ca si desvoluta mai tare puterea elementulu englezu formandu-se in o confederatiune de staturi independente cu regimu coratu democraticu, sub numirea de unione a statelor nordu americane.

Fiindu ca aceste cadu cu deosebire in apretiiro letem'a nostra, preste celelalte parti vomu trece de asta data, ne dandu-le o atentiune de rangulu primu.

In inte cu unu seculu statele nordamericane de astadi erau nisce colonii aternatorie de Angli'a. Ele trebue sa se acomodesc la voint'a tutorale a patriei mam'a, sa plateasca contributiuni pre obiecte de importu si esportu sa suferc monopolulu si privilegiele navigatiunei engleze, carea avea dreptur.

deosebite de a descarcá manufacturi si de a es-
portá productele de acolo dupa placulu ei. Cres-
cendu inse puterile industriale a le colonistoru au
risipitu aceste calusi si au fundatu state libere pre
cari le au adunatu in o federatiune. Tiermii tieri-
loru acestorá au devenitu liberi. Comerciuu intregu
alu lumii au adusu pre tóte poporele in legatura
cu acestu statu originalu, piatielu loru s'au dechisu
tutoru negociatoriloru. Bratiele de lucru alergara
din apusulu Europei si populatiunea din preuna
cu buna starea materiala cresce vediendu cu ochii.
In afacerile esterne americanii inse nu se ames-
teca.

Acestu tactu sanatosu, din mai multe puncte de
vedere, l'au pastratu Statele nordu-americanu pâna
in dilele noastre. Astadi se simte forte tare, ca cau-
ta insele ocaziunea de a se putea amestecá in a-
facerile europene. Inca de pre la finitul deceniu
lui trecutú si batu capulu dopa unu punctu insem-
natu in apele europene si cu deosebire in marea
meditiera. Unu atare punctu aru fi o basa de
operatiune in viitoriu contra intregii marine eu-
ropene.

Acesti'a suntu factorii de mân'a dintáiu, cari
au votulu celu mai ponderosu in sórtea lumii.

Din cátu putemu aflá, marin'a Franciei intrece
astadi pre ori-care marina atátu in privinti'a nu-
merului náiloru cátu si a manuirei acelor'a. La a-
ceste se adaugemu, ca Franci'a lucra din tóte pu-
terile si acum pentru inmultirea si perfectiunea va-
seloru si a armeloru marinei. Angli'a nu póte in
impregiurári de aceste sa siéda cu mânilu in póla,
ci se straduesce mereu, cá se nu remána inapoi'a
Franciei, pentru cá nu cum-va acest'a sa-i ocupe
in o buna diminetia loculu pre apele rotundulu pa-
mentulu si prin acest'a sa-i paralizeze puterea de
ràngulu primu. Americ'a, carea au esitu din inter-
nitatea ei de mai inainte, se cugeta seriosu, cá sa
nu stea inapoi'a la nici un'a din aceste dóue pu-
teri maritime. Emulatiunea acestoru trei puteri nu
cunósce margini.

Greutatea de a predicé din prospectulu ce-lu
avemu pâna aci, care este situatiunea, vine de a
colo, pentru ca firele politicei astadi nu se
restringu pre lângá párti localisate, ci este o le-
gatura estinsa preste totu globulu pamentulu. Pár-
tile cele mici suntu apoi nisce factori cari trebuie
incisi in combinatiunile cele mari si déca se intem-
pla unde-va pre fati'a pamentulu ce-va, aceste suntu
numai scene merunte cari indeplinescu séu intre-
gescu cladirea cea mare a totalitati. Puterile a-
ceste mari maritime, in legatura cu cele mari con-
tinentale, vedemu cá ori-unde se intempla unu con-
flictu localu, indata se amesteca si sub cuven-
tulu dreptei cumpene cércá cá conflictele sa se com-
puna celu putnu cu nevatemarea intereseloru l o r u.
Asiá d. e. amu vediutu la conflictulu din Cret'a, o
insula a Turciei din marea meditiera, ca nu s'a
pututu retiné nici un'a a nu se interesá celu putnu,
de cele ce se intempla acolo.

Deci procesulu, de carele amu pomenitu inca la in-
ceputulu acestor'a, este legatu de interesele acestoru
puteri, fia acele si din indemnul mai moralu, séu ceea
ce se intempla mai desu, din interese materiale séu
si mai chiar, din interese politico-comerciale.

Punctele unde au sa se puna in lucrare ace-
ste le vedemu variindu dupa impregiurári; cáci le
gásimu in nordulu Europei d. e. la Dani'a; le gásimu
in orientulu Europei de média-dt si le aflámu
in Africa cum e canalulu dela Suez etc.; le gásimu in
fine in Asi'a centrala si in Asi'a orientala.

In momentele de fatia aru fi de interesu a sci, ca
unde va fi operatiunea cea mai dintai? si naturali-
mente suntemu forte aplicati a crede, ca orientulu
intregu alu Europei va fi obiectulu care va intere-
sasé nespusu pre puteri.

Aici, atâtea popóre mici cu interese deosebite
intre sine, si de conditiuni varie, se lupta de multu
dopa o stare mai buna. Acest'a stare si trebuie sa
schimbe multe relatiuni de astadi si sa dea orien-
tululu cu totul alta fisionomia decum e acésta de
acum. Aici e insa unu pamentu bogatu si rodi-
toriu; aici suntu mári, lângá cari si prin cari vié-
ti'a comerciala se póte desvoltá in mesura mare.

Puterile cele mari se temu ca cu schim-
barea acest'a se schimba si proportiunea puterica.
Punenduse tóte poporele in dreptulu loru se punu
factori noi, cari la o neegalitate de puteri, potu cá
intre sine sa incepa a rivalisá si a nellinisci lumea
néintreruptu. Ele asiá ceva aru impedeá, póte nu a-
din inbire cátra omenime, ci din iubire cátra in-
teresele loru proprii comerciale si totu deodata in-

temere ca nu cea mai de aprópe putere, venindu-i
bine, sa nu puna mân'a pre acésta parte delocu. Si
acestu casu, se intielege, e identicu cu temerea interese-
loru. De aceea cauta fia care din trensele a impedeá
desvoltarea procesulu si totu odata a respandi prin po-
pulationile de certa ideile ce li se paru a fi aceluor po-
pulationi séu intereseloru proprii a populationiloru mai
corespondiatorie. Agentii cutriera pamentulu si agita
pána cându provoca la rescole. Arm'a cea mai efica-
cace spre acestu sfersitu a fostu in trecutú si parte
mai e si acum a Russei. Acest'a e afinitatea reli-
gionaria si apelarea la simtiemintele religiose a nu-
merosiloru crestini din orientulu Europei. Se in-
tielege de sine ca suntu nenumerate casuri si
am vediutu in istoria de atâtea ori, ca ori suntu
simpathiele aceste purcediorie din afinitate re-
ligionaria ori din simtu umanitariu, déca lip-
sesce între puteri conglasuirea intereseloru, si
respectiv'a putere, cárei prin agitatiune i succede a
desvoltá simtiemintele deja esistánde ale unei popu-
latiuni pâna la fapte, nu are singura putere a le
sprigini, atunci populationile se sacrificá „diploma-
tiei“ si nu odata vedemu versanduse sângele a
dieci si sute de mii de omeni, si din cause cá cele
aretate intorcenduse poporele iera la necesurile loru
de mai inainte.

Din tote câte am vediutu pâna aci resulta, ca in-
ceperea unei actiuni de o strafomare nu aterna
numai de la necesitatea strafomării, dera si dela
combinatiunile puteriloru de influintia si dela com-
binatiunea intereseloru loru.

Stáundu astfelu lucrulu, aru fi bine cânda po-
pulationile cele mici sasi aléga singure între sine
cauzele lorú. Sa fia confuze fia care de dorinti'a
de a se vedé libere de influentie straine si de asi
esercitá libertatea loru in ori ce privintia.

Acest'a aru scurtá forte multu din calea pre
care sa ajunga poporele la tint'a lorú si nu aru
trebui sa proceda pre calea ce amara a desmagi-
riloru, pre carea le porta adese influinti'a straina.

Ne marginimu la cele de pâna aci si nu in-
trámu mai adencu in constelatiunea puteriloru
mari de astadi. Din cele urmate in Septemvre
anulu trecutú nu scimú deca se mai urmeza prin-
cipiulu statoritu dupa nationalitati seú ba. Cându
amu sci carea e cheia majoritatiéi diplomatiei de
astadi, atunci ne amu putea pronuntia mai cu si-
gurelate asupra constelatiunei. Altfeliu combinati-
unile suntu vane. Din cate se potu vedé, fára
de a avé vre o initiatiune in arcanele nepetrunse a
a le cabineteloru, puterile cele mari stau inca in
independentia unele de altele, va se dica, de ali-
antie sigure séu de obligatiuni reciproce pen-
tru intemplári neprevédute—nu se vedu semn. A-
ceste se voru vedé atunci cându o cestiune euro-
pena séu si estreaeuropa, inse de interesu comunu,
va deveni ardienda.

Diet'a Ungariei.

In siedinti'a dela 11 Maiu se cetesce proie-
ctulu de lege pentru afacerile bisericei gr. or. a tre-
ia óra si se primesce.

La ordinea dilei e desbaterea generala a dru-
mului de feru. Ungari'a inferióra = Fiume, si dupa
unele deslusi mai neinsemnate proiectulu se pri-
mesce si se decide a se luá in siedinti'a viitorja la
desbatere.

In siedinti'a dela 12 Maiu dupa cele indatinat
presinta presiédintele mai multe petitiuni si adeca
din comit. Sepesiu si Gómör construirea unui drumu
de feru spre Galiti'a; al'a pentru desfiintierea dá-
riloru de venitu si in fine un'a pentru desfiintierea
decimei de mustu (vinu).

In comisiunea de 10 s'a alesu cu majoritate
relativa G. Ivacicoviciu. § 1 din proiectulu
comisiunei centrale pentru cladirea drumulu intre
Ungari'a inferióra si Fiume se primesce cu unele
modificatiuni.

In siedinti'a din 13 si 14 Maiu se continua si
termina desbaterea asupr'a §§-loru drumulu de feru.
Vine apoi raportulu comisiunei de petitiune. Cea
mai viia desbatere o provóca rugarea Sabiindui si
universitatiéi nationale sasesci in caus'a demissionárii
comitelui Conrad Schmidt. Dintre deputatii sasi
Bömches, deputatulu Brasiovului, desvotéza cu
totulu petitiunea din cestiune, aratandu ca la spatele
acéstei'a nu e opiniunea publica a poporului sasescu,
ci numai a unoru corporatiuni aristocratice birocratice,
cari nu au base pre nici o lege, nici dela An-
dreiu II, nici dela altu cine-va, ci pre basea unei
regulative octroiote inainte cu vre-o 60 ani. Cor-
poratiunile aceste suntu cu totul desfacute de cá-

tra poporu si fatia cu camitele, aternatoria. De a-
ceea ele au si venitu in conflictu adese cu na-
tiunea loru cea de altmintrea democratica Precum cor-
poratiunile aceste nu potu sa manifesteze dorintiele
si voi'a nationala asiá nu póte nici universitatea
care se alege prin trensele. Aduce esemple dela
1848, cându natiunea sasésca a fostu pentru uniune;
universitatea fára de a ascultá de poporulu din
cercuri (scaune) au fostu contra uniunei. In 1863
si 1864 natiunea sasésca e pentru uniune si uni-
versitatea face o representatiune cátra Imperatulu
contra uniunei. Elu (dep. Bömches) la 1865 vo-
téza in dieta din Clusiu pentru uniune si corpulu
representativu i dá votu de neincredere.

La vre-o câte-va septemáni lu alegu cetatienii sasi
din Brasiovu, cáci românii si-au datu voturile la
candidatulu lorú, cu esceptiunea a 72 de voturi din
2000. Istoresce apoi despre facerea petitiunei uni-
versitatiéi si arata si putinatatea voturiloru carea
a partinitu si ilegalitatea ei.

Approba din tóta anim'a procederea regimulu
si intru acest'a e spriginitu Bémches de Fabri-
cius deput. Sighisorei si de contele Dominicu
Teleki.

Gull apara petitiunea si arata ca doresce re-
forme si nu e pentru puntele regulative, numai aru
dori cá sa nu veda ca punctele regulative se in-
noiescu.

Conte Bethlenu, Berzenczey, Sig. V.
Popu, Iusth si Trausehenfels suntu multiamiti
cu procederea regimulu. Rannich e face distin-
tiuni între cestiune personala si constitutiunala si
din acestu punctu de vedere, cere sa nu se per-
trateze numai per tangentem. Amintesce de impre-
giurarea ca in Transilvani'a pana sustau mesurile de
presa de adi nu se pote audi adeverat'a opiniune
publica.

Desbaterea se incheia cu aceea ca petitiu-
nile aceste cari protesteza in contra procederei re-
gimulu cu comitele nationalu sasescu sa se puna
simplu in archivu.

In siedinti'a dela 16 Maiu iera vine caus'a
lui Böszörményi pentru publicarea epistolei lui Kos-
suth si pentru doi articulu despre afacerile dela
Felegyháza. Se predá comisiunei de 10 spre darea
parerei. Dupa unele interpelatiuni vine la desbatere
cestiunea drumulu de feru Hatvan-Miskolez si Za-
kany Agram si rociulu despe media nópte.

Caus'a magnatiloru

In siedinti'a din 13 Maiu presinta notariulu
casei deputatiloru Petru Mihali proiectulu de lege
privitoriu la biserica gr. orientala si la decesiu-
nea pentru organizarea cancelariei stenografice. Pro-
iectulu privitoriu la biserica orientala se pune la
ordinea dilei pre 16 Maiu.

In siedinti'a din 16 Maiu vinu mai inainte
dóue petitiuni dela comunele Miklo vár si Három-
szék, atingetóre de cestiunea aperárii patriei. Cas-
s'a decide a le predá la comisiunea respectiva si
la desbaterea raportulu a le luá in consideratiune.
Aceste scaune ceru si deslegarea cestiunei natiuna-
litátiloru. Cele atingetórie de stenografi se prime-
scu dupa cum se primira in cas'a deputatiloru.

Urméza desbaterea
proiectulu de lege privitoriu la
biserica gr. orient.

Cetindu-se proiectulu de lege, ministrulu de
culte bar. Eötvös recomanda casei primirea pro-
iectulu. B. Liptay inca recomanda primirea

Masirievic Metropolitulu serbescu nu are
in generalu nimic'a contra proiectulu, arata insa ca
aru dori unele schimbári. Asiá i-aru placea sa se
folosésca titlatur'a „de legea resaritena ortodocsa“,
Esprima recunoscintia regimulu pentru initiativ'a
sea, dara e convinsu ca proiectulu de lege cuprinde
in sine in favórea si interesulu metropoliei si bi-
sericeii románe mai multu decátu aru trebú sa cu-
prinda, contra inarticulárii metropoliei románe nu
vrea sa dica nimic'a, se rezervéza insa contra
rumperea acelei'a din metropolia carlovitiana si ac-
centuéza superioritatea metropoliei carlovitiane. Se
servézéza contra cuventulu „egalú indreptatita“ si
propune cuventulu „de sine statatória“. Partea din
urma a cuventárii nu a fostu chiara presiédintele
insa a luat' o de unu protestu contra amestécului le-
gislatiunei la constituirea congresulu serbescu.

Bar. Siagun'a Metropolitu (vedi cuven-
tarea).

Zichy cere cá administratiunea autonoma sa
se estinda si asupr'a bisericeii rom. catolice.

Nakó Episcopu esprima recunoscintia regi-

mului pentru proiectul și parerea de bine căci vede ca și biserică română asigurată prin lege. În fine prima speranță că și despartirea se va face în spiritul buniei înțelegeri.

Ne mai fiind alți oratori însemnați se primesc proiectul în general și se trece la dezbaterea specială.

La dezbaterea specială Episcopul N. a. c. a. ar. dori înse dice în locu de „greco orientala” „orientala ortodoxa”.

La § 2 dorește contele Antoniu M. a. l. h. unu adausu după care articolul 12 dela 1792 sa se estinda și asupra Metropolitului romanu, și sa capete scaunul și votul în cas' a mșgnatilor. Comitela supr. R. a. d. v. a. n. k. y. dice ca de ore ce Metropoli' a româna e mai veche decât cea serbăscă sa se dica în lege în locu de „egala îndreptățita” „coordinața”. Propunerea acăsta din urma o combate min. bar Eotvös. La motiunea lui Radvanszky Metropolitulu bar. S. i. a. g. u. n. a. declara ca din parțesi e multiamitu și cu testulu, de-si motiunea e mai aprôpe de adeverulu istoricu. Propunerea comitelui Antoniu M. a. j. l. a. h. se primesc asemenea și ceilalti §§.

Dupa ce constatăza presedintele primirea proiectului dice următoarele :

„Mai amu o modesta observare la cuventarea care a rostilo Escel. patriarchulu și Archiepiscopulu carlovitianu la proiectulu de lege. Dăca dealtmintea am întielesu bine, cuventarea sea a cuprinsu unu protestu, crediendu a se pute numai intru atât' a alatură la articolulu de lege încatu acela nu vine în conflictu cu drepturile bisericeii. Eu, și după cum credu, cu mine toti membri înaltei case a magnatiloru avemu totu respectulu catra simțiemintele religiôse ale Escelentiei Sele; inșe unu protestu contra unui concludu alu casei și contra consecuințieloru lui nu se pôte primi nici de cum.”

Dupa aceste se aduce din cas' a de josu proiectulu de lege pentru drumulu de feru Ungaria inferioră—Fiume.

Maialu.

În Dominec' a trecută amu fostu martori la o festivitate foarte frumôsa. Școlile capitale și comunale din comunele Saliscea, Tilisc' a, Vale, Sacelu, Sabielu, Caco' a și Orlatu, au serbatu în aceea di unu maialu comunu în padurea numita „Barculu rosu”, la care serbare a asistatu poporul din mentiunatele comune și din altele și la care a alergatu și întelegenti' a de prin pregiuru, în întielesu mai largu de cum se adună generatiunea cea plapanda carea eră în acea di ans' a principală a festivitătii. Sa ne încercămu în vre-o câte-va trasuri a descrie decursulu. Pre la ôr' a a dône-spre-diecea se intrunescu la diferite colțuri ale Barculu rosu, școlile din câte mai multe comune încatu formara dône colône cu flamurile lor. La tempulu anumitu ambele se punu în miscare spre a se întâlni la jumetatea barculu și cu densele se mescă și poporul ce asistă. La mijlocu formara dône fronturi puse fatia în fatia unulu la cela-laltu; în mijlocu invetiatorii respectivi. Aflandu-se în posetiunea acest' a music' a întonăza imnulu popularu. După acest' a păsira de ambe părțile câte unu copil de școlă și se salutara reciproc în numele colegiloru lor și dedura mân' a de infratire. Terminandu-se salutarea acest' a reciproca se cantă tropariulu de inviere „Chsu au inviatu”, de toti scolarii adunati acompânati și de o parte însemnata de poporu. Facenduse linisce, delu invetiatoriu dela școl' a capitala din Salisce Alessiu N. e. m. e. s. i. u. rostesc unu cuventu frumosu de binevenire în forma poetica și ritmu poeticu.

Dupa o piesa musicala dlu Protopopu și Inspectoru districtualu Ioan H. a. n. i. a. multiamesc în termini alesi corpuriloru invetiatorești pentru ide' a acest' a desfătore de spirititele școlariloru lor și imbucătoare pentru parinti lor și le urăza perseverentia în intențiunile lor cele salutarie și întreprinderile lor cele cari conduc generatiunile viitoare catra calea progresulu. Se mai cantă o piesa din partea școlarimeii și apoi se impartu toti la petrecerile de recreare.

Tempulu carele eră înainte de amedi pocomoru era acum, dela începerea festivității favoritiu. De mai multe părți resuna puseaturi; iera music' a trece în cerculu anomu pregatitu pentru dantiuri și începe a execută piese de jocu. Mese se întindu, în întielesulu celu obicinuitu și în întielesulu celu anticu, adevă pre ierba verde și asiă o parte se asieza pre la mese, altatabaresce pre josu și se

ospeteza. Nu multu după acest' a dlu dirigente alu școlii capitale din Orlatu, Ioan P. a. p. i. u., sa redica pre o masa și cu voce înalta, cu o retorica frumôsa desfășura însemnatarea acestei conveniri școlariu. Pertratându de ajunsu acest' a tema, atinșe în unu modu forte potrivit și câtu se pôte de loialu, și despre diu' a de 3/15 Maiu, carea pentru romani a fostu o era nouă. Căci atunci sa eliberatu ei de catusile feudalsmulu, provoacă vorbitorulu procei defatia dela serbatore ca în fati' a unei atari adunări și a momentuosității ei carea pentru școlarii de fatia inca e o era nouă, a strigă sa traiesca concordia între fratii de unu sange și armonia între natiunile colacutiore!

Multimea impartita în grope și petrece care în felulu seu. Privirea eră frumôsa și radicatoria de anima, vediendu atât' a poporu luându parte cu atât' a interesu la bucuria acest' a de care se bucurati și ei înlocm' a că și fiii lor.

Dlu consiliariu anticu Iacobu cav. de B. o. l. o. g' a se adresă în decursulu mesei cu unu toastu catra corpulu invetiatoriloru dela școlile ce erau reprezentate la acest' a festivitate. Facu o asemenare între ostenela și bucuria grădinariulu de florile sele din grădina și punendu-o în paralela cu acest' a bucuria invetiatoriloru, cari nu cresc florile, ci cresc cetățienii ai statulu, o afla cu atât' a mai mare cu câtu și ostenela e mai împreunata cu grigi pentru că rezultatele cele de atât' a momentuositate sa fia bune și numeroșe, dupe cum le dorescu; le postescă că sa i tina Ddiu la multi ani. Au mai urmatu și alte toastu multe, inșe mai multu spontanee și în unu modu fara de cea mai mica colóre nici de politica nici altu felu de colóre. Caus' a a pututu fi ca serbarea a fostu a copiiloru de școlă și ceilalti a fostu mai multu ca asistentii ospeti.

Petrecerea varia carea o ofera astfelu de satornia în aerulu și sub cerulu liberu a duratu până ser' a. Ospetii mai departati (Sabiu, Reginari, Mercurea Rodu etc) se întielege de sine ca plecară ceva mai curandu.

Aceste sunt nisece mici fragmente despre cele petrecute în diu' a de duminica trecută în padurea Barculu rosu. Amu dori că impresionile cari a facutu asupra noastră plapanda tinerime din comunele romane ce au participatu la acest' a festivitate poporul celu plinu de o bucuria satisfactoria vedundusi viitorimeca, ca începe a desvôlta o viața mai multu promitatoră, sa nu aiba unu resultatu momentanu, ci acele sa servescă de inaugurarea unei sorti mai bune pe viitoru pentru acestu poporu, care au luptatu atati' a seculu cu atât' a tenacitate spre a se sustine și a nu apune.

Despre organizarea milițiilor ungueresce.

comunica „Szaz” următoarele detaluri:

În militii numai cetățienii Ungariei voru purta siarge de oficeri și comandantele supremu a tuturor milițiilor voru fi nemijlocitu subordinatu ministeriulu unguerescu pentru apărarea țierei, avendu aceeași pozițiune coordinața cu comandantele armatei „comune”. Militiile voru consta deo-camdata din 78 bataliône de infanteria și 26 de companii de cavaleria. Numerulu cadreloru se va înmulți cu timpul, corespondiendu cerințeloru actuale. Armata de Honvedi se va chiama sub arme și se va mobilisa prin o votare regescă providuta cu contra signatura ministeriulu reg. unguerescu. Militiile fără invoierea dietei nu se voru pôte duce preste granițele Ungariei și numai în timpul de bataie, în casuri estoradinarie, dăca prin întârziare statulu s' aru periclita, regle are dreptulu, de a ordona trup' a de honvedi preste granițe afara sub responsabilitate ministeriulu pentru apărarea țierei.

Aceste aru fi punctele cardinale la caracterizarea apărării țierei întru viitoru. Se trecema acum de ameruntulu în organizatiune. În privinti' a acest' a în totu casulu recrutarea trage atentiunea mai întâiu. Precum suntem informati despre acest' a, se voru impartu în totu anulu acei juni cetățienii ungueri, cari au ajunsu etatea de 20 ani, prin sorte în dône clase și adevă în reerute pentru armata comuna și în reerute pentru militii.

Numerulu de recrute care cade pre fia carele din amendoue clasele se determinăza de câtu dietei țierei, dăca nu ne insielămu atunci dela întregu statulu unguerescu se pretindu pentru armata comuna 40,000 de recruti. Pentru „armata comuna” tempulu de serviciu e de 4 ani, și după care tempulu recruti se registrăza inca pre 6 ani în statulu reservei. Barbatii juni nerecomandati pentru ar-

mata comuna se voru atribui toti la militii, desi o mica parte a acestora se voru tene ca rezerva de înlocare în evidinția deosibila.

În militii potu intră în fine și voluntarii, dăca acestia se obliga la unu serviciu de doi ani. Oamenii tineri cultivati, cari corespondu unor condițiuni determinate prin lege, potu la cererea lor sa intre în armata comuna și adevă ca voluntarii pe unu anu. După implinirea acestu anu potu acesti voluntarii se tene la militii, unde li se ofera totu prospectulu pentru siarge de oficeri. Ostasii militii voru pôte trăi în timpuri de pace, cea mai mare parte în cerculu familiei lor, pentru ca la fiacare batalionu și si la fiacare 4 companii de cavalerie în timpuri de pace, cându regimulu unguerescu o doresce totu dēuna alternativu numai un' a compania isi va mantine ostesimea sa, precăndu cele alalte trupe se voru tinea numai la locuri de fronte de statulu majoru în evidința — pentru aceea la fia-care batalionu va fi 1 comandantu de batalionu, 1 oficeru manipulantu, 1 suboficeru, 8 ostasii de militii și doi servitori de oficeru în serviciu. Tier' a întreaga se impartu în mai multe cercuri de militii, cari ierasi se impartu în mai multe cercuri pentru întregirea armatei și acestia se subimpartu ierasi în cercuri de batalionu și compania. La colocarea cea d'antăia a militiei barbatu militiei înainte de lôte se voru chiamă la 4 septemăni după secerisulu la companii spre a invetia mustra.

Esercitiile de batalionu suntu proiectate pre anulu acest' a pre 2 septemăni, și din cându în cându se voru tinea esercitiuri și cu corpuru de trupe mai mari.

Se întielege de sine ca acei barbatii din militii, cari se voru deprinde în estu anu în art' a militară, în anulu viitoru nu voru mai petrece mai multu atât' a timpulu la companiile respective, și că mai incolo se voru chiamă numai pe o di după secerisulu și adevă atunci cându se va tene o revista de militii. Corpulu oficerescu a militii va ave aceleasi distinctiuni ca și acela alu armatei comune. Oficerulu de militii este egalu cu oficerulu din armata comuna și numai la unu asemenea rangu de serviciu are oficerulu din armata comuna precelinti' a. În privinti' a relatiuniloru va fi pentru militii și pentru armata comuna unulu și același regulămento. Pentru siargele de oficeri în militii, Majestatea Sea va denumi la propunerea ministeriulu unguerescu pentru apărarea țierei parte individi din statulu cetățienescu (aici se numera oficeri de honvedi) parte oficeri pensiunati seu cu caracteru cuitati seu suboficeri meritati seu în fine din fosti voluntarii pre unu anu.

La militii limbă comanda inca nu s' au determinatu, inșe după cum crede „Szaz” acest' a va fi afara de Croati' a numai limbă cea ungueresca.

Mercurea 3 Maiu. Astadi trecu dlu Comitela locutiurulu prin opidulu acest' a. Întepinarea se facu de unu banderiu de calareti: Calatori' a acest' a are de scopu visitatiunea oficeriloru amintati și judecatoresci. Momentele cele principale ale petrecerii dlii comite provisoriu în opidulu nostru sunt manifestatiunile ce s' au facutu atatu cu ocaziunea întepinării câtu și la prândulu ce s' a datu în onoărea densulu. Dlu comite ne spune ca legile din 1848 suntu basea orientatorie în impregiurările de fatia și încetarea stăriloru privilegiate. Din câtu i va stă în putere va conlueră spre acest' a și totu odată spre mulcomirea și împacarea celor nelinișciti. — Preotulu nostru din Ludosiulu-mare Georgiu R. e. u. inca bineventă pre dlu comite prov. cam cu următoarele: Istori' a ne este cea mai evidentă dovăda despre supunerea și credința noastră catra pre bunulu Monarcu, catra cas' a domitore și catra toti Mai marii nostri.

Trecutul inșe nu au lasatu în memoria noastră decât nisece suveniru triste pentru ca noi fiii natiunei române eram eschisi dela totu felulu de serbatori de caracterulu celei de astadi. Noi nu puteam că impreuna cu fratii concutiore a ne descoperi necesurile catra mai marii nostri, inșe ceea ne servescă noue spre bucuria e ca au sositu tempulu 1848 carele a facutu cale unui venitoriului mai usoru, că sa ne deschida calea, că astadi și noi dimpreuna cu natiunea sorora sa luăm parte la serbatore în carea se saluta unu Mai mare că Ilustritatea Vostra și se bineventesa. — Cam aceste și altele despre grăa misiune roști parintelesu susu pomenitu, la care Ilustr. Sea respunse în limbă română, ca se va silf din puteri a conlueră încatu se fia îndestulita și natiunea română până aci neîndreptăta egalu cu celelalte natiuni.

Principatele române unite.

Carol I. etc. Vedeându demisiunea ce ne-a înfățișat d. Ștefan Goleșcu, din postul de președinte al consiliului ministrilor, și ministru de externe;

Au decretat și decretăm ce urmăza:

Art. 1. Demisiunea dlui Ștefan Goleșcu este primită.

Art. II. D. Generalu N. Goleșcu, vice-președinte al adunării deputaților, este numit președinte al consiliului de miniștri și ministru de interne.

Art. III. Ministrul nostru președinte este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestui decret etc.

Sub însemnatul i-si face o datoria de a spune la cunoștința Mariei Vostre aceste laudabile lucrări și fapte ale societății pentru învătătura poporului român, și ve rogă, că aprobându, se binevoiti a subscrie alăturatului decretu de mulțămire pentru această laudabilă societate.

Sunt cu celu mai profundu respectu.

Pré Inaltiate Dómne. De doi ani, din inițiativa privată, s'a înființiat cu reședința centrală în capitală, o societate pentru învătătura poporului român.

Acasă societate, în scurtul timp de când există, a dat probe repetite despre importanța lucrărilor ei, relativmente la instrucțiunea poporului. Cu propriile ei mijloce, ea a reeșit gratis pentru adulți în Iași, București, Galați, etc., se împarta ajutóre considerabile de carti pe la școlarii seraci, se editeze carti didactice pentru școlile române din provinciile supuse la sceptrulu strainu și se le împarta pe acolo fără plata. În cele după urmă, secțiunea de Prahova a acestei societăți, convinsă că toți cei ce urmarescu mersulu învățămintu va fi în suferință pe câtu timp nu se voru forma învătături îndiestrate cu cunoștințele necesarii, s'a grabit d'a veni în modulu celu mai eficaș în ajutoriulu culturai satenului prin organizarea și deschiderea în Poeschi, cu spesele săle, a unei școli normale pentru pregătirea de învătători șetesci.

Varietăți.

* Caletori'a Arhiducelui Albrecht. În 13 Maiu a sosit în Costanța în 14 Maiu în Agram. Primirea Arhiducelui fu foarte serbatorésca. După revist'a companiei de onóre postată la cuartirulu Inaltimei Sele s'au prezentat deregatoriile civile și militare, corpulu ofițerilor și demnitarilor bisericesci. — Ld.MC Weymann ce se află în suit'a Arhiducelui și a frântu picioréle, în urm'a unei resturnaturi de caruță. Unu picioru a trebuit amputat numai decátu; altu doilea fu legat. Intempierea acasă (din 1/13 Maiu) se dice că a avut o influență foarte deprimitória asupra Arhiducelui. — Generalulu bolnavu se împartăș în 14 Maiu cu sta cuminecatura.

* Cetimă ca între Orescie și Sabiiu se voru concentra doue brigade pentru exercitiu de campu, iera mai tardiu apoi se voru deslúc trupele aceste în locurile cari li se voru destiná de garnisona, în urmă schimbarilor ce au a se face în asta privință.

* Șcierea despre caletori'a lui Napoleonu la Berlinu în decursulu verei acesteia se demintiesce oficiosu.

* În Prag'a e concursulu de straini mare; casele sunt decorate cu stéguri slavice și ale țerei.

* Constantinu Popoviciu învătătoriu în Sdior'a în numele seu și a ficei - ele Veturi'a, — Ioann, Vasiliu și Ștefanu Ianculescu, — cu animile dureroșe încunoscimieza despre trist'a eventualitate pre tóte némurile și pre toți amicii cum'a: **Sidoni'a Popoviciu** nascuta Ianculescu, consort'a, respecive mam'a și sor'a lor după unu morbu mai îndelungatu a repausatu în etate de 19 ani în 11 Maiu (29 Apr.) a. c. la un'a óra deca mediulu nopției.

Înmormentarea se va tiné după ritulu gr. or. în 12 Maiu (30 Apr.) a. c. după amedi la 3 óre.

Fia-i tierán'a usióra și memori'a în eternu neșitate. Lugosiu în 11 Maiu (29 Apr.)

* * Il str. die Comite provisoriu din națiunii șasesci s'a reintorsu din calatori'a sea de visitatiune.

* * Partid'a lui Deák stăruiesce pre lângă îndreptarea formală a tratatului de pace cu Prusia și unde de Ungari'a nu se face pomenire. Ministrulu de comeciū și incunoscimiatu despre acasă pre cancelariulu de Beust.

* * Cinci firme dintre cele mai însemnate din Londonu, au predat contelui Apponyi, ambasadorelui austriacu o petitiune contra contributiunii impuse asupra posesorilor de cuponi din țeri straine. La acasă observă „Times“: că bursele din London și alte burse de pre continentu nu voru subscrie împrumuturi nové austriace la casu cându cererea firmelor amintite nu s'aru luá nici în o consideratiune.

* Eventualitate de resbelu. După unu telegramu privatu din Parisu se dice că generalulu Failly, adjutantulu imperatului, în castelele dela Chalons s'a adresatu eștra corpulu ofițerilor, cu o cumentare, din care se pote deduce eventualitatea unui resbelu.

* Despre dislocatiunea regimentelor aflăm de o camdată că după o decisiune pré în. din 5 Maiu regimentulu de inf. nr. 63 Wilhelm III regele Olandei (cerculu de întregire Bistrița) se va deslúc dela Linz la M. Osiorheiu, iera regim. de inf. Marele duce de Baden (cerculu de întregire Alb'auli'a) se va deslúc din Vien'a la Comorn. Alte regimete voru trece dincolo de Lan'a în loculu cestoru ce vinu dincóce, alte se voru apropiá de margini. Dislocatiunile se voru întempiá în Iulu și Augustu după radicarea castrelor dela Bruck.

* Principele de corona din Dani'a, se casătoreșce cu o prinsesa din Svedia.

* Guard'a cetățienescă din Bacau este disolvată.

* * Dela Orestia se sună că nemulțămirea între lucrătorii la drumulu de feru (mai cu semă italiani) a crescutu întru atât încátu a venit u lucrulu până la revolta. Durere a trebuitu sa pasiésca la mijlocu și ajutoriu militariu. Cercelári stricte se voru face ca sa se afle radeciun'a reului. Vedem că și o parte din dinaristic'a nu se pote opri de unele presupuneri că nu cumvã întrepinditorii însăși sa fia de vina la aceste. Nu preocupamu nici decum lucrulu până cându nu se va lamuri pre cale oficiale.

* * Esundare mare de apă a fostu la Pozega (Croația). Pagub'a se urca la 200,000 fl.

* Serbia. Aci a notificatu Rusia în modu oficialu, că renunția la tóte drepturile ei ce li asigura tratatele și lasa pre toți supusii ei aflaători acolo ca de aci încolo sa se supuna jurisdicțiunii consularie.

* * Se dice că D. M. Cogălniceanu fusese însărcinat de guvernulu român a confera cu contele Bismark în Berlinu asupra celor de pe urma evenimentu din Romania.

* * (Agitatiunea în Luxemburg pentru aneșarea țerei). Spre scopulu acest'a s'a fondatu școala „Avenir“, platită și inspirată dea dreptulu de cabinetulu din Parisu.

* Galați, 21 Aprile (Vaporulu prusianu de resbelu) „Blitz“ au sositu eri aici. Acasă este celu ateu vaporu prusianu de resbelu care a luat statione în portulu nostru.

* * Infricosratele stricaciuni ale beutarilor de vinarșura chiu. A două editiune din învătătura mantuitoare culeșe și reprodușe în româneșce de Ioann Petricu, parochu și Protopopu de legea resaritenă, și Gavrilu Munteanu, profesorulu și directorulu alu gimnasiului românescu din Brasiovu, a eslu în septemân'a acasă de sub tipariu — La editiune es'ta la a. 1854 s'a petrecutu de multu. Astadi se simte din nou lips'a acelei carticele, care ori-unde a petrunsu mai alesu la glóte, a folositu în modulu celu mai salutaru. — Pretiulu numai 10 xr. v. a. și se pote trage deadreptulu dela tipografiu Römner și Kammer în Brasiovu.

* (Serbia. Misiunea Ministrului Ristich. Convențiuni Postale.) Unu coreșp. din Belgradu scrie relativu la misiunea lui Ristich, fostulu ministru președinte alu Serbiei, că misiunea

lui eștraordinară, afara de Paris și Petersburg și la alte curți ale Europei. Se dice că Ristich aru ave misiunea de a trãta cu curțile menționate despre despre desființarea Capitulațiiloru Serbiei. — Austria a și consimțit în principiu desființarea lor și guvernulu serbescu, cu privirea la o convențiune nouă, ce va fi a se încheia cu Austria și a începutu tractariile sele cu agintele austriacu. — Post'a austriacă se va desființu în luna lui Maiu. Serbia va intra cu strainatatea în comunicațiune postale directe, pe basa unei convențiuni postale, ce se va încheia cu imperiulu austriacu, în tempulu celu mai de aprópe.

* * Focu mare a fostu la Lortiu în cerculu Cimbrudului din comit. Albei inferioare, unde a ars 14 case cas'a parochială și școl'a Pagub'a se sușe la 22000.

* Londra 24 April. (Insurecțiune din Cret'a.) Stanley a declarat că adevarat'a tinta a insurecțiunii crețene e de a deslipi insula de Turci'a. Intențiunile englese sunt în destul cunoscutu asupra acestoru cestiuni, și reusita insurecțiunii în Cret'a aru provocá revolte în mai multe locuri în Turci'a. Consiliile Englitere până acum au în destul rezultat, și proiectulu pentru o împaciure dreaptă este deja făcutu.

* * Linz, 5 Maiu. (Nenorocire mare.) Unu șilepu, mergendu din caș'a unei stricaciuni cătra podulu celu mare, s'a derimtu și tóte persónele împreună cu lucruri s'an cufurdatu în apă. Așemenea tóte persónele, care s'an aflatu pre podu, au picatu în apă. Numerulu înecatiloru nu se șcie încă, însă se crede că suntu prește 30.

* * Cardinalulu Andrea, carele a trãit multu tempu în disarmonia cu curtea papală pentru ideile șeliberale, a murit cu prip'a.

* * Revoluțiunea în Spania. De aci cetimă iarasi că iritaciunea în populațiune eștră de mare încátu nu se șcie tempulu cându va erumpe o revoluțiune.

* * Esundări. Baeska a suferit forte tare șatulu Eugeni'alu de esundarea apelor. Locuitorii au fugit cu averea și vitele lor la Esescu și au aflatu șcutința în casematele de acolo.

* * (Unu milionaru.) În Florența a fostu unu cavaleru celu mai mare erou alu salónelor, prește tóta ier'a trecută. În luna lui Octobree a sositu în orasiulu acest'a unu barbatu cam de 33 ani cu nișce cai foarte frumoși și o multime de șervitorii. În otelulu celu mai nobil du Florența a arendatu 8 odăi, și a dusu o viață foarte splendidă intr'atâta, încátu prește puținu tempu se respandí fama că domnulu Belot'a e unu milionaru. Elu facu cunoștința cu cei mai nobili ai orasiului, și a petrecutu în cercurile cele mai splendide din Florența, jucá o rolă foarte minunată, și cine venea cu densulu în atogere, trebuit sa cugete, că are aface cu unu milionaru. Dar în luna trecută elu disparu din Florența fără de veste, lasandu după sine o conta mare și neplatită, precum și caii împreună cu toți șervitorii. Amicii lui cei multi i-si perdura paciēnția a-lu mai acceptá și începuru a se plângu unulu altui'a, că Belot'a a cerutu atât'a și atât'a dela densu împrumutu și acum a fugit. Belot'a — carele fugi cá milionaru — mai lasatu și o multime de epistole amoróșe prin cari a amagit multe frumoșe din șinulu Florenției. — Cont'a nesolvită și șumele împrumutate se urca la 5000 de galbeni. „F. soc. d. Buc.“

* * Lăcrările de pamentu la drumulu de feru din valea Nădășului se fla șob apă. Caus'a e ploile cele multe ce se versau în estu anu în părțile acele.

30-1. Concursu.

Prețu vacanț'a stățiune învătătorésca din comuna Pesteș în Protopopuțulu Pesteșului se deschide concursu până de astadi în 4 septemân.

Șalariulu învățătorescu e 60 fl. v. a. pre anu — 24 chibele de bucate — 2 vici de pazula — și lemne de focu, de acest'a și ștolele cantorale.

Cei ce aru dorí a ave stățiunea acasă, până la terminulu din susu, va sa-si face recoursele șeligate cum se cade și adresate Ven. Consistoriu Aradanu, apoi sa le tramita șubscrișulu.

Oradea-mare 1 Maiu 1868.

Ioann Fassio Protop. Pesteșului și insp. distr. de școle.